

Krajský plán vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením 2017 – 2020

Obsah

Úvod	1
Relevantní dokumenty v ČR	3
Mezinárodní dokumenty	4
Liberecký kraj v číslech	5
Použité zkratky	10
1. Koordinace a monitorování KPVP	11
2. Osvětová činnost	12
3. Oblast zpřístupňování staveb, dopravy a informací	14
4. Oblast vzdělávání a školství	17
5. Oblast zdravotnictví a zdravotní péče	19
6. Oblast sociálních věcí	21
7. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením	24
8. Oblast kultury, sportu a volnočasových aktivit	25
Užitečné odkazy	27
Pracovní skupina pro tvorbu a monitoring KPVP	28

Schválilo Zastupitelstvo Libereckého kraje usnesením č. ---/---/ZK ze dne --. --. 2016

Úvod

Vnímat člověka s handicapem pouze optikou tohoto postižení či medicínské diagnózy je velmi zúžené a v mnoha směrech omezující. Každý člověk, bez ohledu na „svůj“ handicap, je vybaven určitou mírou schopností a dovedností umožňující žít plnohodnotný život. Každý zdravotně postižený má jiné rodinné zázemí, jiné osobnostní dispozice, jinou motivaci a vůli náročné situace překonávat. Zdravotně postižení lidé tvoří nesourodou skupinu, trpí různými druhy postižení a z nich vyplývajícími problémy. Postižení jsou zjevná i skrytá, vážná i mírná, jednotlivá i násobná, chronická i občasná. Vždy však představují zásadní limity pro běžný život a uplatnění ve společnosti. I mnohdy nenápadnými kroky můžeme pomoci.

Člověk se zdravotním postižením má právo prožít plnohodnotný život a být rovnoprávným členem společnosti. Podle Listiny základní práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky, jsou lidé svobodní a rovni v důstojnosti i v právech. Povinností společnosti je vytvořit takové prostředí, které umožní užívat deklarovanou svobodu a rovnost také lidem se zdravotním postižením. To představuje možnost svobodného pohybu, vedení soběstačného života, šance studovat, pracovat, využívat svůj volný čas ke kulturním a sportovním aktivitám. Dosažení tohoto cíle vyžaduje značné a trvalé úsilí v překonávání množství bariér. Nejčastěji se jedná o bariéry při hledání a udržení zaměstnání, při hledání přístupné dopravy, při vstupu do budov a jiných zařízení, při získání přístupů k informacím, ke vzdělání a pracovní kvalifikaci, v přístupnosti ke zdravotní a sociální péči atd. Výraznou bariérou znesnadňující vytváření rovných příležitostí, jsou stereotypní postoje společnosti vůči lidem se zdravotním postižením, jejichž přímým důsledkem je podceňování této problematiky. Dosažení rovných příležitostí pro občany se zdravotním postižením vyžaduje řešení v mnoha oblastech s důrazem na odstranění diskriminace, podporu nezávislého způsobu života a větší sociální integrace.

Problematika životních podmínek občanů se zdravotním postižením je nadresortní a zasahuje do řady kompetenčních oblastí orgánů kraje v samostatné i přenesené působnosti. Vzhledem ke složitosti a závažnosti komplexu zlepšení kvality života občanů se zdravotním postižením na území Libereckého kraje je potřeba vytvořit systémové řešení. Tento dokument klade důraz na komplexní přístup k řešení kvality života občanů se zdravotním postižením s důrazem na úzkou spolupráci Libereckého kraje a organizací občanů se zdravotním postižením zastoupených Národní radou osob se zdravotním postižením.

Plán je vnímán jako otevřený a živý dokument obsahující řadu úkolů na období 2017 – 2020, jejichž plnění bude každoročně hodnoceno a na základě toho bude plán aktualizován.

Zastupitelstvo Libereckého kraje schválením tohoto plánu vyjadřuje svůj záměr podporovat vytváření rovných podmínek pro občany se zdravotním postižením na území kraje a zlepšování kvality jejich života.

Východiska plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením v Libereckém kraji

Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením v Libereckém kraji svým obsahem vychází z plánu na období let 2014-2016 a navazuje na „Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020“¹, který stanovuje národní priority a cíle pro nadcházející období.

„Existence zdravotního postižení zásadním způsobem ovlivňuje život člověka a má dopady nejen na samotné osoby se zdravotním postižením, ale také na jejich rodiny. Zejména u osob s těžšími formami zdravotního postižení dochází k výrazným změnám v možnostech jejich plnohodnotné účasti a zapojení jak v soukromých aktivitách, tak i ve veřejném životě. Nepříznivé důsledky je však možno do určité míry eliminovat systémem opatření. Mnohá omezení nejsou totiž dána jen samotnou existencí zdravotního postižení, ale právě nastavením a uspořádáním okolního prostředí. Problémem tedy nemusí být prioritně samotné fyzické, mentální či jiné zdravotní postižení, nýbrž situace, kdy okolní prostředí nepočítá s existencí zdravotního postižení a osob se zdravotním postižením jako integrální součástí společnosti. Problematika životních podmínek osob se zdravotním postižením je stále velmi často vnímána jako téma, které patří výhradně do oblasti sociálních věcí, zaměstnanosti či zdravotnictví. Zdravotní postižení svým charakterem, příčinami i nároky na specifická řešení jeho důsledků však představuje záležitost celostní, tedy kompetenčně meziresortní. Při ochraně práv, zajišťování potřeb a rozvoje životních podmínek osob se zdravotním postižením je tak potřebná meziresortní spolupráce, pro niž tento plán vytváří podmínky a pomáhá ji realizovat. Účelem Národního plánu je i nastavení fungujících systémů vzdělávání, sociálních a zdravotních služeb i bezbariérového prostředí v tom nejširším smyslu. Pokud je totiž zaveden systém účinné prevence a léčby, výdaje vynaložené na služby, podporu a péči spojenou se zdravotním postižením mohou být nižší. Podobně je tomu i v případě výdajů na odstranění bariér v budovách, dopravě a infrastruktuře, pokud dojde k vytvoření bezbariérového prostředí, osoby se zdravotním postižením mohou vést samostatnější život a více se podílet na veřejném životě, jehož součástí je i výdělečná činnost. Vliv na možnost plného zapojení se na trhu práce má také dostupnost vzdělání. I když některá opatření vyžadují finanční náklady, jejich návratnost je mnohonásobně větší, a to i bez přihlédnutí k nevyčísitelným hodnotám, jimiž jsou pocit seberealizace, soběstačnosti, nezávislosti apod. Problematika životních podmínek osob se zdravotním postižením zahrnuje všechny aspekty života člověka ve společnosti, proto bude mít plnění Národního plánu celospolečenský dopad. Například požadavek bezbariérového prostředí se týká i osob, jejichž volný pohyb v prostředí s bariérami bývá rovněž omezen (lidé s dočasným zdravotním omezením, rodiče s kočárky a senioři).“

¹ Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020. Dostupné na: https://www.vlada.cz/assets/ppov/vvzpo/dokumenty/Narodni-plan-OZP-2015-2020_2.pdf

Východiska plánu reagují na základní dokument, jímž je „Úmluva o právech osob se zdravotním postižením“². Cílem krajského plánu vyrovnávání příležitostí pro občany se zdravotním postižením by měl být výchozím dokumentem, který v sobě bude zahrnovat krajská řešení celonárodních oblastí, které se problematiky týkají. Tento dokument je svým rozsahem omezený, zejména absencí nadresortního zpracovatele plánu. Plán svým rozsahem nepředpokládá plné pokrytí všech oblastí zahrnující problematiku osob se zdravotním postižením, předpokládá pravidelnou aktualizaci (legislativní novinky) a doplnění.

Relevantní dokumenty v ČR

Národní zpráva o strategiích sociální ochrany a sociálního začleňování (Dostupné na: http://www.mpsv.cz/files/clanky/5829/zprava_cj.pdf)

Strategie sociálního začleňování 2014–2020 (Dostupné na: http://www.mpsv.cz/files/clanky/17082/strategie_soc_zaclenovani_2014-20.pdf)

Národní strategie rozvoje sociálních služeb v České republice na období 2016-2025 (Dostupné na: <http://www.mpsv.cz/cs/26520>)

Národní rozvojový program mobility pro všechny (Dostupné na: <http://www.nrzp.cz/dokumenty/Mobilita.pdf>)

Strategie vzdělávání 2020 (Dostupné na: <http://www.vzdelavani2020.cz/>)

Strategie reformy psychiatrické péče (Dostupné na: http://www.reformapsychiatrie.cz/2013/10/08/vydani-strategie-reformy-psychiatricke-pecce/#.V_JfAvmLS70)

Vládní strategie pro rovnost žen a mužů v České republice na léta 2014–2020 (Dostupné na: https://www.vlada.cz/assets/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/Projekt_Optimalizace/Strategie-pro-rovnost-zen-a-muzu-v-CR-na-leta-2014-2020.pdf)

Dopravní politika ČR pro období 2014–2020 s výhledem do roku 2050 (Dostupné na: <https://www.databaze-strategie.cz/cz/md/strategie/dopravni-politika-cr-pro-obdobi-2014-2020-s-vyhledem-do-roku-2050>)

² Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, Dostupné na: http://www.mpsv.cz/files/clanky/10774/umluva_CJ_rev.pdf

Koncepce bydlení České republiky do roku 2020 (Dostupné na: [http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2016/Koncepce-bydleni-Ceske-republiky-do-roku-2020-\(revidovana\)](http://www.mmr.cz/cs/Ministerstvo/Ministerstvo/Pro-media/Tiskove-zpravy/2016/Koncepce-bydleni-Ceske-republiky-do-roku-2020-(revidovana)))

Zákon č. 198/2009 Sb. - Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon) (Dostupné na: http://www.mpsv.cz/ppropo.php?ID=z198_2009)

Mezinárodní dokumenty

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením (Dostupné na: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/dokumenty/umluva-o-pravech-osob-se-zdravotnim-postizenim--70247/>)

Evropská sociální charta (Dostupné na: <http://www.mpsv.cz/cs/1132> ; <http://www.mpsv.cz/files/clanky/1218/esch.pdf>)

Akční plán na období 2006–2015 na podporu práv a plného zapojení osob se zdravotním postižením do společnosti (Dostupné na: <https://www.vlada.cz/cz/ppov/vvzpo/dokumenty/narodni-plan-podpory-rovnych-prilezitosti-pro-osoby-se-zdravotnim-postizenim-na-obdobi-2015-2020-130992/>)

Listina základních práv Evropské unie (Dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A12012P%2FTXT>)

Evropská strategie pro pomoc osobám se zdravotním postižením 2010–2020: Obnovený závazek pro bezbariérovou Evropu (Dostupné na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=URISERV%3Aem0047>)

Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením (Dostupné na: <https://www.jcu.cz/student/centrum-ssp/legislativa/umluva-o-pravech-osob-se-zdravotnim-postizenim/view>)

Liberecký kraj v číslech

V roce 2016 žilo v Libereckém kraji 440 108 obyvatel, průměrná nezaměstnanost činila 5,38 %. Dle statistických ukazatelů z roku 2013 žilo v České republice cca 1.078.000 osob se zdravotním postižením, což bylo 10,2 % populace.

Statistická ročenka Českého statistického úřadu – Liberecký kraj³

(stav k 30. 9. 2016):

16 225 nezaměstnaných osob – celkové číslo Liberecký kraj,

5,22 % nezaměstnaných osob – procentní vyjádření.

13,9 % nezaměstnaných osob se zdravotním postižením na území Libereckého kraje (2255 osob)

Oblast vzdělávání - přehled systému vzdělávání (viz Statistická ročenka ČSU)

Předškolní vzdělávání je zajišťováno především mateřskými školami. Děti zdravotně postižené a znevýhodněné mohou být integrovány do běžných tříd mateřských škol, nebo pro ně mohou být zřízeny speciální třídy. Mateřské školy existují i při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy (zejména mateřské školy při dětských domovech) a zdravotnických zařízeních. Do předškolního vzdělávání řadíme také přípravný stupeň základní školy speciální, a přípravné třídy. Přípravný stupeň umožňuje nezbytnou přípravu na vzdělávání dětem s těžším mentálním postižením, postižením více vadami a autismem. Přípravné třídy jsou zřizovány při základních školách a umožňují připravit děti pro úspěšné zahájení zákonné povinné školní docházky.

Základní vzdělávání je součástí povinné školní docházky. Povinnou školní docházku nastupují podle zákona děti ve věku šesti let, v případě dětí s odkladem povinné školní docházky nejpozději ve věku osmi let. Povinná školní docházka trvá devět let, pět let na 1. stupni a čtyři roky na 2. stupni základních škol. Vzdělávací program „Pomocná škola“ má deset postupných ročníků. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají možnost prodloužit si základní vzdělávání na deset let, kde 1. stupeň končí šestým ročníkem základní školy. Žáci se zdravotním postižením mohou být zařazeni do speciálních tříd na běžných základních školách nebo individuálně integrováni do běžných tříd základních škol, nebo jsou pro ně určeny školy zaměřené primárně na výuku žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Základní školy jsou

³ Statistická ročenka Českého statistického úřadu – Liberecký kraj. (s. 626-627, 669-672). Dostupné na:

<https://www.czso.cz/documents/10180/35626213/32019815.pdf/7df90fe9-22fd-470e-98e1-48ee3f13fc97?version=1.1>

Nezaměstnanost v Libereckém kraji k 30. 9. 2016. [cit. 29.11. 2016] Dostupné na:

https://www.czso.cz/csu/xl/161011_nezam

zřizovány i při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy. Jedná se zejména o základní školy při dětských domovech. Nadaní žáci mohou základní školu opustit dříve a povinnou školní docházku dokončit na nižších stupních víceletých gymnázií a v osmiletém oboru tanec na konzervatořích.

Střední školy nabízejí pro absolventy základních škol dále vyjmenované druhy vzdělávání. Střední vzdělávání – dvouleté studijní programy ukončené závěrečnou zkouškou. Do tohoto druhu vzdělávání patří také jedno až dvouleté vzdělávání v oboru rodinné školy, které je určeno pro žáky s těžšími a kombinovanými formami zdravotního postižení. Střední vzdělávání s výučním listem – vzdělávání v tříletých učebních oborech, kdy absolvent získává výuční list; výjimečně se může jednat o obory dvouleté. Střední vzdělávání s maturitní zkouškou – maturitní obory, kdy absolvent získává maturitní vysvědčení. Toto vzdělávání je realizováno ve dvou formách: – Všeobecné, které má neprofesní charakter vzdělávání a je určeno pro přípravu studia na vysoké škole. Jedná se zpravidla o obory gymnázií. V současné době mají obory gymnázií dvojí podobu – čtyřletou, do které odcházejí absolventi základních škol po úspěšném dokončení 9. ročníku, a víceletou (osmiletou a šestiletou) pro nadané žáky z nižších ročníků základních škol (z 5., resp. 7. ročníků). – Odborné, které má profesní charakter vzdělávání, v délce čtyř let a je ukončeno maturitní zkouškou. Zahrnuje také vzdělávání v oborech lyceí, kde je vzdělávání koncipováno jako obecně odborné s výrazně vyšším podílem všeobecného vzdělávání. Nástavbové studium – je určeno pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s výučním listem v délce tří let denní formy studia v příbuzném oboru. Do středoškolského vzdělávání dále řadíme také zkrácené studium pro získání středního vzdělání s výučním listem. Toto studium je určeno pro uchazeče, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo střední vzdělání s výučním listem v jiném oboru vzdělání. Dále pak zkrácené studium pro získání středního vzdělání s maturitní zkouškou, jež je určeno uchazečům, kteří získali střední vzdělání s maturitní zkouškou v jiném oboru. Všechny druhy vzdělávání mohou probíhat jak v denní formě vzdělávání, tak v ostatních formách vzdělávání (večerní, dálkové, distanční a kombinované). Pro žáky zdravotně postižené jsou určeny jednak speciální třídy a školy pro žáky se zdravotním postižením, jednak mohou být integrováni do běžných tříd středních škol. Do středního školství je zahrnuto i vzdělávání v konzervatořích. Na těchto školách je možno dosáhnout buď středního vzdělání s maturitní zkouškou (nejdříve po čtyřech letech v denní formě šestiletého vzdělávacího programu, nebo po osmi letech v denní formě vzdělávání v osmiletém vzdělávacím programu), nebo vyššího odborného vzdělání v konzervatoři (složením absolutoria po úspěšném ukončení šestiletého nebo osmiletého vzdělávacího programu). Do osmiletého oboru tanec jsou žáci přijímáni ke vzdělávání po pátém ročníku základní školy. Ke vzdělávání do prvního ročníku šestiletého vzdělávacího programu konzervatoře se přijímají uchazeči, kteří úspěšně ukončili základní vzdělávání.

Liberecký kraj: „Počáteční vzdělávání prochází zejména od roku 2016 obdobím zásadních změn. Začátkem roku 2015 byla Parlamentem České republiky schválena novela školského zákona (tj. zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a

jiném vzdělávání), jejímž tématem je podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami. Spolu s prováděcími právními předpisy byla pro tyto osoby zavedena systematická podpůrná opatření, kterými se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající jejich zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů podle pedagogické, organizační a finanční náročnosti tak, aby vedla k naplňování vzdělávacích možností každého žáka a k uplatnění jeho práva na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními. Tato opatření spočívají například v úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, používání kompenzačních pomůcek, vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu, úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání, úpravě očekávaných výstupů vzdělávání a využití asistenta pedagoga nebo dalšího pedagogického pracovníka.

Se zavedením změn ve školském zákoně dochází zároveň k důrazu na podporu služeb poradenské činnosti škol a školských poradenských zařízení. Dochází k postupnému posílení pozic školních psychologů a speciálních pedagogů ve školách a k užší spolupráci škol s pedagogicko- psychologickými poradnami a speciálně pedagogickými centry.

Spoluprací sociálních partnerů (školy, poradenských zařízení, zákonných zástupců i samotných žáků) dojde k maximálnímu naplnění vzdělávacích možností všech dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami v podmínkách společného vzdělávání.

Oblast sociálního zabezpečení - přehled systému sociálního zabezpečení (viz Statistická ročenka ČSU)

Systém státní sociální podpory je upraven zákonem č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o státní sociální podpoře). Zabezpečuje adresnou pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi ve stanovených sociálních situacích, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí. Jedná se o různé obtížné životní situace, jako je například nedostatečný příjem, péče o novorozené nebo malé dítě, péče o dítě se zdravotním postižením, neúplnost rodiny apod. Systém rovněž přispívá na náklady na bydlení rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy. Systém pomoci v hmotné nouzi je upraven zákonem č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů. Upravuje podmínky poskytování pomoci fyzickým osobám při zajištění základních životních podmínek. Hlavním smyslem systému pomoci v hmotné nouzi je motivovat k aktivní snaze zajistit si prostředky k uspokojování základních životních potřeb a zabránit sociálnímu vyloučení. Stanovuje, že každá osoba má nárok na poskytnutí základních informací, které vedou nejenom k řešení její současné situace, ale i k předcházení vzniku hmotné nouze. Rozhodnutí a výplatu dávek prováděly do konce roku 2011 pověřené obecní úřady, od roku 2012 je tato agenda (současně s dávkami pro osoby se zdravotním postižením a příspěvkem na péči) zajišťována Úřadem práce ČR. Dávky pro osoby se zdravotním postižením jsou upravené zákonem č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Tyto dávky, tj. příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku, zavedené od roku 2012, nahradily dosavadní systém výplaty dávek pro těžce zdravotně postižené občany, upravené vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí České republiky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon České národní rady o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení. Zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o sociálních službách) byl od roku 2007 zaveden příspěvek na péči.

Klasifikace zařízení sociálních služeb. Charakteristika vybraných typů zařízení sociálních služeb:

- domovy pro osoby se zdravotním postižením – poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby;
- domovy pro seniory – poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, a jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby;
- domovy se zvláštním režimem – poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, a osobám se stařeckou, Alzheimerovou a ostatními typy demencí, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. Režim v těchto zařízeních při poskytování sociálních služeb je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob;
- chráněné bydlení – pobytová služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu zdravotního postižení, nebo chronického onemocnění, včetně duševního onemocnění, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby; chráněné bydlení má formu skupinového, popřípadě individuálního bydlení;
- azylové domy – poskytují pobytové služby na přechodnou dobu osobám v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení;
- domy na půl cesty – poskytují pobytové služby na přechodnou dobu pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ochranné nebo ústavní výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež,
- pečovatelská služba je terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby, a to v přirozeném prostředí i ve specializovaných zařízeních.

Dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky pro osoby se zdravotním postižením a příspěvek na péči

V systému pomoci v hmotné nouzi rozlišujeme tyto dávky:

Příspěvek na živobytí – pomáhá osobě či rodině při nedostatečném příjmu. Nárok na příspěvek vzniká, pokud po odečtení přiměřených nákladů na bydlení nedosahuje příjem této osoby či rodiny částky živobytí. Ta je stanovena pro každou osobu individuálně, a to na základě hodnocení její snahy a možností.

Doplatek na bydlení – řeší nedostatek příjmů k uhrazení nákladů na bydlení tam, kde nestačí vlastní příjmy osoby či rodiny včetně příspěvku na bydlení ze systému státní sociální podpory.

Mimořádná okamžitá pomoc – se poskytuje osobám s nízkými příjmy, které se ocitnou v takových situacích, jež je nutné bezodkladně řešit: hrozba újmy na zdraví, postižení vážnou mimořádnou událostí (živelní pohroma, ekologická havárie apod.), hrozba sociálního vyloučení (návrat z vězeňského nebo ústavního zařízení), nedostatek prostředků k úhradě jednorázového výdaje nebo k nákupu či opravě předmětů dlouhodobé potřeby, popřípadě k uhrazení odůvodněných nákladů vznikajících v souvislosti se vzděláním nebo se zájmovou činností nezaopatřených dětí.

Dávky pro osoby se zdravotním postižením, tj. **příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku**, zavedené od roku 2012, nahradily dosavadní systém výplaty dávek pro těžce zdravotně postižené občany (např. příspěvek na provoz motorového vozidla, příspěvky na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla, příspěvek na individuální dopravu, příspěvek na úpravu bytu aj.). Zákon o sociálních službách platný od roku 2007 zavedl příspěvek na péči. Na tuto dávku má nárok osoba, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje v zákonem stanoveném rozsahu pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti. Osoba může z příspěvku na základě vlastní svobodné volby hradit profesionální sociální službu nebo jej použít k pokrytí nezbytných nákladů při zajištění péče v rodině. Výše příspěvku je stanovena s ohledem na stupeň závislosti a věk osoby (do 18 let věku a starší 18 let).

Použité zkratky

KPVP – krajský plán vyrovnávání příležitostí osob se zdravotním postižením

NRZP ČR – Národní rada osob se zdravotním postižením

NRZP LK – krajský orgán NRZP ČR v Libereckém kraji

KÚ LK – Krajský úřad Libereckého kraje

LK – Liberecký kraj

ÚP – Úřad práce

KKP – Koordinátor krajského plánu

OSV – odbor sociálních věcí

ORFSS – oddělení rozvoje a financování sociálních služeb

OI – odbor investic a správy nemovitého majetku

PLDD – praktičtí lékaři pro děti a dorost

VPL – všeobecný praktický lékař

PAS – porucha autistického spektra

CDZ – centra duševního zdraví

Oblasti plánu vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením v Libereckém kraji

1. Koordinace a monitorování KPV

Cíle Krajského plánu vyjadřují stav, kterého má být prostřednictvím jednotlivých opatření a následně konkrétních aktivit dosaženo. Pro úspěšnou realizaci aktivit je **nezbytné pravidelné monitorování plnění a cílená koordinace celého procesu**. To vyžaduje spolupráci všech, kdo se na realizaci Krajského plánu podílejí.

1.1 V rámci struktury Krajského úřadu Libereckého kraje funguje multidisciplinární pracovní skupina složená ze zástupců jednotlivých odborů Krajského úřadu.

Opatření: Vznik pracovní skupiny v rámci Krajského úřadu Libereckého kraje (skupina se pravidelně, minimálně jednou ročně schází k projednání monitoringu Krajského plánu.

Odpovědnost: Jednání svolává koordinátor krajského plánu

Termín: 31. 10. 2017, poté pravidelně (minimálně) v ročním intervalu

1.2 Vznik pracovní pozice (1 úvazek) na Krajském úřadu Libereckého kraje „Koordinátor krajského plánu vyrovnávání rovných příležitostí Libereckého kraje“

Opatření: Oblast zájmu osob se zdravotním postižením má rozsah přesahující kompetence jednoho odboru krajského úřadu. Koordinátor krajského plánu by se měl podrobně zabývat potřebnostmi osob se zdravotním handicapem, měl by koordinovat tuto oblast v celokrajském měřítku, měl by být pojiťkem mezi osobami se zdravotním postižením (organizacemi zabývající se problematikou zdravotního handicapu), organizacemi, zařízeními zdravotní péče, sociálními službami, úřady v samostatné i přenesené působnosti, atd..

Termín: do 31. 12. 2020

Odpovědnost: NRZP LK, věcně příslušný radní pro sociální oblast

Odpovědnost za koordinaci: NRZP ve spolupráci s KÚ LK - odborem soc. věcí

Monitoring: 1 x ročně

Monitorovací zprávy: zpracovává koordinátor NRZP LK ve spolupráci s pracovní skupinou; samosprávným orgánům kraje předkládá radní pro sociální oblast

Podklady k monitorovacím zprávám: zpracovávají dotčené odbory KÚ LK a NRZP LK/CZ

Zapojení cílové skupiny do procesu monitorování: zajistí NRZP ve spolupráci s LK

2. Osvětová činnost

2.1. Podporovat zvyšování informovanosti veřejnosti o problematice zdravotního postižení.

2.1.1. Informovat o aktuálních tématech problematiky osob se zdravotním postižením (příklady dobré praxe) prostřednictvím regionálního tisku, rozhlasu a televize.

2.1.2. Podpora využití dostupných informačních prostředků ke zvyšování povědomí veřejnosti o problematice zdravotního postižení – webové stránky.

Opatření:

NRZP LK je aktivním partnerem ve zjišťování potřeb svých členů a dalších zástupců komunity osob se zdravotním handicapem v Libereckém kraji a současně je pojítkem mezi Krajským úřadem Libereckého kraje a Národní radou osob se zdravotním postižením ČR. V oblasti zvyšování informovanosti o ZP vůči veřejnosti úzce spolupracuje s Koordinátorem krajského plánu vyrovnávání rovných příležitostí Libereckého kraje, se kterým projednává danou oblast. Liberecký kraj je partnerem projektu Česko svítí modře – viz <http://www.nadejeproautismus.cz/osveta/cesko-sviti-modre/>.

Termín: 31. 10. 2017, poté pravidelně (minimálně) v ročním intervalu

Odpovědnost:

NRZP ve spolupráci s LK a poskytovateli služeb pro OZP, LK na svých webových stránkách zveřejňuje informace k tématice osob se zdravotním postižením, NRZP LK je aktivním partnerem.

2.2. Cíleně podporovat vzdělávání pracovníků Krajského úřadu Libereckého kraje a dalších úředníků státní správy a samosprávy o problematice osob se zdravotním postižením.

- 2.2.1. Uspořádat seminář na téma komunikace s osobami se zdravotním postižením pro pracovníky krajského úřadu / obecních úřadů.**
- 2.2.2. Spolupodílet se na organizaci konferencí, seminářů a vzdělávacích akcí, které se vztahují k problematice osob se zdravotním postižením.**
- 2.2.3. Začlenit téma komunikace s osobami se zdravotním postižením do vzdělávání pro pracovníky krajského úřadu.**

Opatření:

- 2.2.1., 2.2.2. NRZP LK ve spolupráci s Libereckým krajem uspořádá seminář, minimálně 1x za platnost tohoto dokumentu
- 2.2.3. Aktivita bude částečně plněna účastí zástupců Krajského úřadu Libereckého kraje na vzdělávacím kurzu „Kurz Specifika a zásady komunikace s osobami se zdravotním postižením – č. akreditace: 2014/0673-Sp); Aktivita by měla být prosazena do vzdělávacího cyklu „Vstupní vzdělávání pro pracovníky ve veřejné správě v Libereckém kraji“

Termín:

- 2.2.1., 2.2.2. Průběžné plnění.
- 2.2.3. 31. 10. 2018

Odpovědnost: NRZP, LK, KKP

2.3. Vytvoření informačního systému s cílem zvýšení informovanosti mezi osobami zdravotně postiženými – jednotlivci i organizacemi.

- 2.3.1. Vznik katalogu sociálních služeb řešeného dle životních situací**
- 2.3.2. Zlepšení komunikace mezi různými subjekty, které se věnují problematice osob se zdravotním postižením v Libereckém kraji**
- 2.3.3. Tvorba a aktualizace SPRSS LK – vznik / oživení pracovní skupiny OZP**
- 2.3.4. Spolupráce se samosprávami obcí (II. a III. stupně) s cílem vytvoření systému pro přenos informací do území.**

Opatření:

- 2.3.1 Katalog sociálních služeb je jednou z plánovaných aktivit systémového projektu Libereckého kraje „Podpora procesů střednědobého plánování, síťování a financování sociálních služeb v Libereckém kraji“
- 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4. V kontextu vzniku nového SPRSS LK dojde k oživení pracovní skupiny věnujícím se oblasti OZP v rámci krajské koordinační skupiny (registrovaní poskytovatelů sociálních služeb, zástupci neformálních pečujících skupin, zástupci obcí – plánování sociálních služeb, zástupce Národní rady osob se zdravotním postižením)

Termín: Průběžné plnění.

Odpovědnost: LK, KÚ LK – OSV, ORFSS, KKP ve spolupráci s NRZP a obcemi LK

3. Oblast zpřístupňování staveb, dopravy a informací

3.1. Provádět metodickou činnost a poradenství vůči obecním stavebním úřadům ve sféře obecných technických požadavků zabezpečujících bezbariérové užívání staveb a zpřístupňování staveb pro osoby se zdravotním postižením.

- 3.1.1. Zajištění metodické činnosti prostřednictvím odborných pracovních porad pro stavební úřady LK i na vyžádání v konkrétních případech jak pro stavební úřady, tak případně další externí subjekty.
- 3.1.2. Zajištění přenosu informací o změnách platné legislativy ČR a metodických doporučeních na odborných poradách pro stavební úřady LK.
- 3.1.3. Při rekonstrukci infrastruktury veřejné dopravy bude dodržována platná legislativa v oblasti přístupnosti staveb. Bude podporováno zavádění vhodných informačních a orientačních systémů (vizuální, audiovizuální signalizační tabule na zastávkách, nástupištích apod.).

Opatření:

- 3.1.1.; 3.1.2 – Každoročně probíhají 2 ročně pracovní skupiny. Na tyto setkání jsou zváni zástupci NRZP LK / NRZP ČR a KKP.
- 3.1.3. – Bude postupováno dle platné legislativy.

Termín: Průběžné plnění.

Odpovědnost:

- 3.1.1.; 3.1.2 Liberecký kraj – (Krajský úřad - Odbor územního plánování a stavebního řádu)
- 3.1.3. Liberecký kraj – (Krajský úřad – Odbor dopravy)

3.2. Zvyšovat informovanost o přístupnosti budov, které využívají v rámci své činnosti organizace zřizované Libereckým krajem.

- 3.2.1. Zajistit zveřejnění informací o bezbariérovosti budov příspěvkových organizací Libereckého kraje na webových stránkách (Odbor investic a správy nemovitého majetku - seznam organizací viz <http://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/prispevkove-organizace>).
- 3.2.2. Zprostředkovat dostupnost informací o bezbariérovosti příspěvkových organizací kraje prostřednictvím odkazu – pro linku na hlavní stránce webu Libereckého kraje.

Opatření:

- 3.2.1., 3.2.2. – Seznam organizací viz <http://krajsky-urad.kraj-lbc.cz/prispevkove-organizace>.
Bezbariérovost objektů příspěvkových organizací LK viz <http://investice-sprava.kraj-lbc.cz/Bezbarierovost-objektu-prispevkovych-organizaci-LK>.

Termín:

- 3.2.1., 3.2.2. Průběžné plnění.

Odpovědnost:

- 3.2.1, 3.2.2. – Liberecký kraj – (Krajský úřad - Odbor investic a správy nemovitého majetku)

3.3. Podporovat zvyšování informovanosti o přístupnosti veřejných objektů v obcích Libereckého kraje.

- 3.3.1. Pokračovat v mapování přístupnosti veřejných objektů měst a obcí, a to ve spolupráci organizací sdružujících osoby se zdravotním postižením a dalšími organizacemi, které se zabývají mapováním přístupnosti. Výstupy zveřejňovat prostřednictvím webových stránek.

Opatření:

- 3.3.1. NRZP LK ve spolupráci se zástupci obcí se bude aktivně podílet na mapování. Za tímto účelem vypracuje finanční návrh, návrh a rozsah mapování. Tento návrh bude předložen Koordinátorovi KP a následně předložen Radě LK. Výsledky mapování budou zveřejněny na webových stránkách Libereckého kraje a budou předány příslušným obcím.

Termín: Průběžné plnění.

Odpovědnost: NRZP LK (ve spolupráci s LK a obcemi LK), KKP.

3.4. V souladu se zákonem č. 194/2010 Sb. při vypisování výběrových či nabídkových řízení od dopravců důsledně vyžadovat, aby nové veřejné dopravní prostředky splňovaly podmínku bezbariérového přístupu.

- 3.4.1. Dodržování podmínky stanovené v rámci veřejné zakázky pro výběr dopravců ve veřejné linkové dopravě v Libereckém kraji, kdy při zahájení plnění novým dopravcem v období nejpozději 2019+, musí být min. 35 % vozů nízkopodlažních.
- 3.4.2. V rámci integrovaného dopravního systému Libereckého kraje označovat v jízdních řádech garantované nízkopodlažní spoje a zastávky splňující nároky na bezbariérový výstup a nástup.

Opatření:

- 3.4.1. Uvedení podmínky do zadávacího řízení veřejné zakázky – požadavek objednatele na Standardy kvality. Předpokladem je realizace a dokončení veřejné zakázky a uzavření dlouhodobé smlouvy s autobusovými dopravci.
- 3.4.2. Při sestavování a přípravě jízdních řádů budou podmínky definovány. Příprava jízdních řádů. Úkol pro odbor dopravy a KORID LK, spol. s r.o.

Termín: Průběžné plnění po dobu platnosti KPV

Odpovědnost:

- 3.4.1. LK, KÚ LK – odbor dopravy (Oddělení dopravní obslužnosti); Odbor investic a správy nemovitého majetku (Oddělení veřejných zakázek)
- 3.4.2. LK, KÚ LK – odbor dopravy (Oddělení dopravní obslužnosti), KORID LK s.r.o.; Odbor investic a správy nemovitého majetku (Oddělení veřejných zakázek)

3.5. Zvyšovat přístupnost webových stránek Libereckého kraje pro osoby se zdravotním postižením.

- 3.5.1. Zařazovat dle potřeby do programu školení informatiků a zaměstnanců, kteří pracují s webem Libereckého kraje, také blok týkající se specifických potřeb a omezení, která při práci s internetem vyplývají z povahy jednotlivých druhů zdravotního postižení.
- 3.5.2. V souladu s Vyhláškou č. 64/2008 Sb., o formě uveřejňování informací souvisejících s výkonem veřejné správy prostřednictvím webových stránek pro osoby se zdravotním postižením (vyhláška o přístupnosti) opatřit webové stránky kraje mapou webu pro zlepšení orientace a zvýšení dostupnosti zveřejněných informací.
- 3.5.3. Provéřit funkčnost možnosti zvětšení obsahu webových stránek kraje v případě využívání desktopové verze PC, zajistit možnost zjednodušeného, popř. kontrastního zobrazení.

Opatření:

- 3.5.1. Zařadit do vzdělávání úředníků vzdělávání zaměřené na zdravotní postižení.
- 3.5.2. Webové stránky Libereckého kraje budou opatřeny mapou webu.
- 3.5.3. Správce webu provede potřebná opatření. Tzv. responzibilita zobrazení již funguje (úprava velikosti zobrazení např. u tabletů, mobilních telefonů)

Termín:

- 3.5.1. Do konce roku 2017
- 3.5.2. Do 31. 3. 2017
- 3.5.3. Do konce roku 2017

Odpovědnost:

- 3.5.1. Odbor kancelář ředitele (Oddělení personální a mzdové)
- 3.5.2. Odbor kancelář hejtmána, (Oddělení tiskové a vnějších vztahů)
- 3.5.3 Odbor kancelář hejtmána, (Oddělení tiskové a vnějších vztahů)

3.6. Podpořit informovanost o Národním rozvojovém programu mobility pro všechny - formou odborných seminářů pro zástupce měst a obcí Libereckého kraje.

- 3.6.1. Uspořádat seminář na dané téma na úrovni kraje, v případě zájmu na úrovni bývalých okresů či ORP.**

Opatření:

Pravidelné zasílání informací na úroveň jednotlivých ORP. V případě zájmu ze strany obcí uspořádat seminář na Krajském úřadu Libereckého kraje.

Termín: 30. červen příslušného roku

Odpovědnost: NRZP, KKP ve spolupráci s odborem investic a správy nemovitého majetku

4. Oblast vzdělávání a školství

- 4.1. Zavést do praxe škol legislativní změny ve vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami**
- 4.2. Vytvářet ve školách všech stupňů i typů podmínky pro individuální přístup a rozvoj všech dětí, žáků a studentů**
- 4.3. Provádět stavebně technické úpravy zajištění bezbariérových opatření objektů sloužících ke vzdělávání v majetku Libereckého kraje**

4.4. Zavést do školské poradenské praxe legislativní změny ve vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami

4.5. Nastavit rovnoměrně dostupný poradenský systém

Opatření:

- 4.1. Uvést do praxe podpůrná opatření pro zajištění rovného přístupu k dětem, žákům a studentům.

Zajistit komplexní další vzdělávání pedagogických pracovníků v souvislostech nových právních předpisů

- 4.2. Podporovat speciální školy pro zdravotně postižené děti a žáky, případně formy skupinové integrace pro žáky, jejichž individuální integrace vzhledem k míře postižení, socializaci a dalším faktorům není prospěšná rozvoji dítěte.

Podpořit rovnoměrné a efektivní využívání sítě tříd zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona s důrazem na skutečné potřeby a dostupnost.

- 4.3. Realizovat stavebně technické úpravy škol kraje umožňující jejich bezbariérový provoz.

Zveřejnit přehled škol s bezbariérovým provozem.

- 4.4. Podporovat vzdělávání poradenských pracovníků při zavádění legislativních změn vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami.

Posílit poradenský systém až na úroveň obcí s rozšířenou působností.

- 4.5. Přizpůsobit poradenská pracoviště a profilaci odborníků školských poradenských zařízení aktuálním potřebám společného vzdělávání.

Podporovat možnosti systematického a dlouhodobého působení pracovníků školních poradenských pracovišť ve všech jeho funkcích.

Termín:

- 4.1. Průběžné plnění.

- 4.2. Průběžné plnění.

- 4.3. Stavební úpravy nejpozději konec roku 2020.

Zveřejňování bezbariérovosti - průběžné plnění.

- 4.4. Průběžné plnění.

- 4.5. Průběžné plnění.

Odpovědnost:

4.1. – 4.5. Liberecký kraj – (Krajský úřad - Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu, Oddělení vzdělávání a koncepcí)

5. Oblast zdravotnictví a zdravotní péče

5.1. Podporovat ve spolupráci s NRZP poskytování zdravotní péče na vysoké odborné úrovni, podporovat kvalitní a bezpečnou zdravotní péči o osoby zdravotně postižené.

5.1.1. Podporovat vzdělávání všech cílových skupin ve zdravotnictví, podporovat systém hodnocení vzdělávání.

5.1.2. Podporovat implementaci nových vědeckých poznatků do praxe včetně aplikace ostatních výstupů z jiných oborů.

5.1.3. Podporovat procesy, které vedou ke splnění kritérií pro řízení a kontinuální zvyšování kvality a bezpečnosti péče (akreditace, certifikace).

Opatření:

5.1.1. Posilování povědomí poskytovatelů zdravotní péče - zejména praktických lékařů pro děti a dorost (dále PLDD) a všeobecných praktických lékařů (dále VPL) o problematice osob se zdravotním postižením, konkrétně o problematice osob s poruchami autistického spektra (dále PAS).

Podporování systému kontinuálního vzdělávání PLDD formou odborných seminářů o problematice PAS.

Posilování povědomí dětských sester v ordinacích PLDD o problematice osob s PAS - podpora kontinuálního vzdělávání sester na téma komunikace pro osoby s autismem formou přednášek, řešení modelových situací a případových studií, které by vedly ke zlepšení komunikace s osobami s PAS.

5.1.2. Podporováním strategie technologického a technického vybavení zdravotnických zařízení (např. Modernizace KNL, a.s. Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa, a.s. a ostatních zdravotnických zařízení v LK) formou investiční politiky LK je zajištěna implementace nových vědeckých poznatků do praxe, včetně aplikace ostatních výstupů z jiných oborů.

5.1.3 Podporování rozhodovacího procesu pacienta v závislosti na zveřejňovaných informacích o hodnocení kvality péče.

Monitorování oborů, oblastí, kde je prostor pro zabezpečení personální strategie, která je samostatnou součástí řízení kvality zdravotní péče.

Termín:

5.1.1. Průběžné plnění.

5.1.2. Průběžné plnění.

5.1.3. Průběžné plnění.

Odpovědnost:

- 5.1.1. LK (KÚ LK, odbor zdravotnictví) ve spolupráci s poskytovateli zdravotní péče (Sdružení PLDD - zástupce pro LK)
- 5.1.2. LK (KÚ LK, odbor zdravotnictví) ve spolupráci s vedením poskytovatelů zdravotních služeb lůžkové péče
- 5.1.3. LK (KÚ LK, odbor zdravotnictví) ve spolupráci s vedením poskytovatelů zdravotních služeb lůžkové péče

5.2. Zvyšovat informovanost o problematice zdravotního postižení.

- 5.2.1. **Podporovat vznik informačních a osvětových materiálů a aktivity zaměřené na širokou veřejnost v rámci prevence vzniku zdravotního postižení, zvyšovat informovanost občanů se zdravotním postižením o jejich právech a povinnostech při poskytování zdravotních služeb.**

Opatření:

- 5.2.1. Poskytováním a předáváním informačních materiálů na tradičních aktivitách LK, které slouží ke zvyšování povědomí široké veřejnosti o možnostech prevence vzniku zdravotního postižení (např. „Den zdraví ve Zdravém Městě" - Jilemnice 2016).
Předávání informačních materiálů - v rámci posílení povědomí praktických lékařů pro děti a dorost (dále PLDD) o problematice osob s poruchami autistického spektra (dále PAS) poskytnut soubor materiálů zaměřený na vzájemnou komunikaci - Informační leták. Komunikační klíč. Desatero komunikace s pacientem s PAS, Průkaz osoby s PAS (v současné době je připravován).

Podporování vzájemné komunikace a informovanosti mezi PLDD a ostatními institucemi zabývajícími se dětmi s PAS (např. požadavek PLDD aktualizovat seznam MŠ, ZŠ pro děti s PAS.

V rámci Strategie reformy psychiatrické péče jsou naplňovány strategické cíle, které povedou ke zlepšení kvality života lidí s duševním onemocněním v nejširším možném výkladu. Prostředkem je restrukturalizace služeb, která dává vzniknout komplexní péči, mezi kterou se vedle ambulantní či lůžkové formy péče plánuje se vznikem tzv. Center duševního zdraví (dále jen CDZ). V kontextu LK se problematiky duševního zdraví dotýkají zejména Zdravotní politika LK - program dlouhodobého zlepšování zdravotního stavu obyvatel LK a Zásady řízení zdravotnictví v LK v oblasti lůžkové péče včetně návaznosti na Zdravotnickou záchrannou službu v období 2015-2020.

Termín:

- 5.2.1. Průběžné plnění.

Odpovědnost:

5.2.1. LK (KÚ LK, odbor zdravotnictví) ve spolupráci s poskytovateli zdravotní péče a sociálních služeb (Sdružení PLDD – zástupce pro LK, KNL, a. s. Fokus Liberec, o.p.s.) a s NRZP LK

6. Oblast sociálních věcí

6.1. Rozvoj ambulantních a terénních služeb pro seniory (včetně seniorů se zdravotním postižením)

- 6.1.1. Podpora a rozvoj odlehčovacích služeb – Aktivita A01-01 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017.**
- 6.1.2. Podpora terénních pečovatelských a asistenčních služeb – Aktivita A01-02 – prováděcí část - Akční plán 2017.**
- 6.1.3. Transformace terénních služeb – Aktivita A01-04 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017.**

Opatření: Opatření jsou vázána na kartu aktivit dle Akčního plánu pro příslušný rok.

Termín: Průběžné plnění.

Odpovědnost: LK, KÚ LK - Odbor sociálních věcí, ORFSS.

6.2. Podporovat integrace osob se zdravotním postižením do běžného života (terénní a ambulantní služby)

- 6.2.1. Podpora přechodu uživatelů z pobytových služeb do komunitních forem bydlení – zpracování plánu a jeho realizace – Aktivita A03-01 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017**
- 6.2.2. Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením – Aktivita A03-02 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017**
- 6.2.3. Podpora služeb pro chronicky duševně nemocné včetně zmapování skutečné poptávky – Aktivita A03-03 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017**
- 6.2.4. Podpora a spolupráce sociálních a zdravotních zařízení, v jejichž péči je i osoba chronicky duševně nemocná poptávky – Aktivita A03-04 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017**
- 6.2.5. Podpora osob s poruchou autistického spektra a pečujících osob prostřednictvím terénních a ambulantních služeb poptávky – Aktivita A03-05 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017**
- 6.2.6. Podpora osob s poruchou autistického spektra – Adresář služeb pro osoby s poruchou autistického spektra, mezipřesortní spolupráce poptávky – Aktivita A03-06 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017**

Opatření: Opatření jsou vázána na kartu aktivit dle Akčního plánu pro příslušný rok.

Termín: Průběžné plnění.

Odpovědnost: LK, KÚ LK - Odbor sociálních služeb, ORFSS.

6.3. Podpora sociálních služeb pro osoby, které nemohou žít samostatně v běžné komunitě z důvodů jejich zdravotního a duševního stavu (osoby s neurodegenerativními poruchami, s psychiatrickými poruchami, poruchami autistického spektra a s kombinovanými vadami).

6.3.1. Podpora vzniku a rozšíření nabídky pobytových sociálních služeb pro osoby, které nemohou žít samostatně v běžné komunitě z důvodů jejich zdravotního a duševního stavu (osoby s psychiatrickou diagnózou, demencí, chronickým duševním onemocněním, poruchami autistického spektra) - Aktivita A11-02 viz SPRSS LK – prováděcí část - Akční plán 2017.

Opatření: Opatření jsou vázána na kartu aktivit dle Akčního plánu pro příslušný rok

Termín: Průběžné plnění

Odpovědnost: LK, KÚ LK - Odbor sociálních věcí, ORFSS

6.4. Podpořit realizaci projektu Euroklíč na území Libereckého kraje.

6.4.1. Uspořádat informační seminář pro zástupce samospráv na úrovni ORP o projektu Euroklíč.

6.4.2. Zpracovat seznam veřejně přístupných míst vhodných pro instalaci eurozámků na území Libereckého kraje a po projednání v pracovní skupině pro tvorbu tohoto plánu jej předložit s žádostí o podporu Libereckému kraji.

6.4.3. Finančně podpořit instalaci eurozámků na veřejně přístupných zařízeních v kraji dle předloženého návrhu NRZP (viz 6.4.2.).

Opatření:

6.4.1. Zástupci NRZP a KKP představí projekt v rámci Krajské koordinační skupiny

6.4.2. Zástupci NRZP předloží aktualizovaný seznam osazených míst Euroklíčem a předloží seznam míst vhodných k osazení těmito klíči pro další období.

6.4.3 Liberecký kraj každoročně přispívá částkou 80.000 Kč na osazení nových míst a financování počtu vzniku nových klíčů. NRZP každoročně předloží informaci, jak s finančními prostředky bylo naloženo.

Termín:

6.4.1. První setkání v první polovině roku 2017. Průběžné plnění.

6.4.2. Do 31. 3. 2017, dále průběžné plnění

6.4.3 Do 31. 1. 2018, dále průběžné plnění

Odpovědnost:

6.4.1. NRZP ve spolupráci s koordinátorem Krajského plánu

6.4.2. NRZP ve spolupráci s koordinátorem Krajského plánu, zástupci ORP

6.4.3 LK, NRZP LK / NEZP ČR

6.5. Zvyšování kvality a dostupnosti sociálních služeb v Libereckém kraji

6.5.1. Liberecký kraj má uživatelsky dostupný funkční Katalog sociální služeb a sociálních jevů

6.5.2. Do praxe budou zavedeny Karty řešených potřeb

6.5.3. Vznik nového Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v LK (2018-2020)

6.5.4. Sociální služby budou srozumitelnou formou prezentovány široké veřejnosti

Opatření:

6.5.1. V rámci Individuálního projektu Libereckého kraje bude zaveden elektronický katalog sociálních služeb a jevů.

6.5.2. V rámci Individuálního projektu Libereckého kraje budou zavedeny Karty řešených potřeb. Ty budou metodickým nástrojem pro poskytování sociálních služeb dle platné druhologie a v souladu s platným zněním zákona o sociálních službách

6.5.3 V rámci Individuálního projektu Libereckého kraje vznikne nový SPRSS LK dle nových pravidel s platností na dobu 3 let (2018-2020)

6.5.4 V rámci Individuálního projektu Libereckého kraje bude realizována veřejná zakázka na vytvoření srozumitelné informační kampaně zacílenou i na OZP

Odpovědnost:

6.5.1. LK, KÚ LK - Odbor sociálních věcí, ORFSS

6.5.2. LK, KÚ LK - Odbor sociálních věcí, ORFSS

6.5.3. LK, KÚ LK - Odbor sociálních věcí, ORFSS

6.5.4. LK, KÚ LK - Odbor sociálních věcí, ORFSS

Termín:

6.5.1. Do 31. 12.2019

6.5.2. Do 31. 12.2019

6.5.3. Do 31. 12.2019

6.5.4. Do 31. 12.2019

7. Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

7.1. Navázat intenzivnější spolupráci mezi KÚ LK a Krajskou pobočkou ÚP v Liberci v oblasti informovanosti potenciálních zaměstnavatelů o možnostech zaměstnávání občanů se zdravotním postižením.

7.1.1. Při plnění tzv. povinného podílu počtu zaměstnanců se zdravotním postižením preferovat přímé zaměstnávání těchto osob před náhradními formami plnění.

7.1.2. Podpora vytváření pracovních míst v organizacích zřizovaných Libereckým krajem.

Opatření:

7.1.1. Liberecký kraj zaměstnává OZP.

7.1.2. Liberecký kraj přistupuje ke všem zájemcům o zaměstnání rovně.

Odpovědnost:

7.1.1. Liberecký kraj – (Krajský úřad - Odbor kancelář ředitele, Oddělení personální a mzdové)

7.1.2. Krajská pobočka ÚP v Liberci ve spolupráci s Libereckým krajem (Krajský úřad - Odbor kancelář ředitele, Oddělení personální a mzdové)

Termín:

7.1.1. Průběžné plnění.

7.1.2. Průběžné plnění.

7.2. V rámci Paktu zaměstnanosti Libereckého kraje pravidelně vyhodnocovat situaci na trhu práce v zaměstnávání občanů se zdravotním postižením.

7.2.1. Vyhodnocovat výsledky zaměstnávání osob se zdravotním postižením a uveřejňovat je na: <http://portal.mpsv.cz/upcr/kp/lbk/kop/liberec>.

Opatření: Opatření bude specifikováno v průběhu roku 2017.

Odpovědnost: Krajská pobočka ÚP v Liberci, KKP

Termín: Průběžné plnění.

8. Oblast kultury, sportu a volnočasových aktivit

8.1. Zvyšovat informovanost o bezbariérových přístupech kulturních a turistických objektů.

Opatření:

- 8.1. Nadále soustavně doplňovat propagační a informační materiály o údaje týkající se přístupnosti objektů pro osoby se zdravotním postižením.

Informovat na webových stránkách Libereckého kraje www.liberecky-kraj.cz a v mobilní aplikaci Průvodce Libereckým krajem o kulturních zařízeních, památkových objektech a trasách s bezbariérovými přístupy

Průběžně aktualizovat nabídku turistických cílů s bezbariérovými přístupy a následně tato místa zohlednit při přípravě projektů na podporu informovanosti bezbariérové turistiky.

Odpovědnost:

Liberecký kraj – (Krajský úřad - Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oddělení cestovního ruchu)

Termín: Průběžné plnění.

8.2. Podporovat projekty bezbariérové turistiky v Libereckém kraji.

Opatření:

Doporučit podporu návrhu instalace eurozámků ve veřejně přístupných zařízeních a na turistických cílech Libereckého kraje.

Podporovat projekty na výstavbu bezbariérových přístupů, expozic, atd. v rámci kulturních zařízení a turistických cílů.

Podpora haptických modelů v expozicích, podpora jiných prostředků pro osoby se zdravotním postižením.

Odpovědnost:

Liberecký kraj – (Krajský úřad - Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oddělení cestovního ruchu)

Termín: Průběžné plnění.

8.3. Podporovat rozvoj značených bezbariérových tras na území Libereckého kraje

Opatření:

Vytvoření uceleného souhrn bezbariérových tras a zpracování mapových podkladů

Odpovědnost:

Liberecký kraj – (Krajský úřad - Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, oddělení cestovního ruchu)

Termín: Průběžné plnění.

Užitečné odkazy

- *Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2015–2020*. Praha: Vládní výbor pro zdravotně postižené občany, 2015, s. 1-66. Dostupné z: https://www.vlada.cz/assets/ppov/vvzpo/dokumenty/Narodni-plan-OZP-2015-2020_2.pdf
- *Statistická ročenka České republiky: Statistical yearbook of the Czech Republic*. Praha: Český spisovatel, 1993-. ISSN 1211-4812.
- Asociace poraden pro osoby se zdravotním postižením ČR – viz <http://www.apzp.cz/1395258700.html>
- Národní rada osob se zdravotním postižením ČR – viz <http://www.nrzp.cz/cinnost-v-krajich/krajske-rady-ozp/402-liberecka-krajska-rada.html>
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením – viz http://www.mpsv.cz/files/clanky/10774/umluva_CJ_rev.pdf
- Madridská deklarace – viz <http://www.apzp.cz/userfiles/4263/files/Madridsk%C3%A1%20deklarace.pdf>

Příloha č. 1

Pracovní skupina pro tvorbu a monitoring KPVP

Jméno	Organizace	Funkce
Jiří Vencel	NRZP ČR	místopředseda
Mgr. Martin Kroll	NRZP LK	předseda
Milan Novotný		koordinátor
Jiří Vencel		metodik
Ing. Petr Černý (Ing. Monika Šulcová)	odbor dopravy	vedoucí oddělení vedoucí dopravní obslužnosti
Eva Hornová	odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu	vedoucí oddělení cestovního ruchu
Mgr. Radoslava Žáková	odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu	metodik péče o děti, žáky a studenty se speciálními vzdělávacími potřebami
Mgr. Blanka Ptáčková	odbor zdravotnictví	referentka
Mgr. Jiří Tůma	odbor sociálních věcí	metodik a analytik sociálních služeb
Mgr. Pavel Sláma Ing. Jan Starý	odbor územního plánování a stavebního řádu	referenti

Na jednání pracovní skupiny mohou být přizváni odborní zástupci výše uvedených organizací či dalších dotčených institucí, a to v souvislosti s projednávanou problematikou.